

Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig 2021-2024

Fotos: Angela Jensen, Tim Riediger, Regionskontor,
Skandaløs Festival, Søren Skaaning

Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig 2021-24

Aftalen samler kræfterne for at udvikle kulturen på tværs af den dansk-tyske grænse og har fokus på børn og unge.

Parterne bag kulturaftalen 2021-24 er kommunerne Haderslev, Tønder, Sønderborg og Aabenraa, Kreis Nordfriesland, Kreis Schleswig-Flensburg, Stadt Flensburg, Region Syddanmark, Ministerium für Bildung, Wissenschaft und Kultur i Schleswig-Holstein samt det danske kulturministerium. Aftalen har et samlet budget på knap 19.800.000 kroner. Det er tredje gang siden 2012, at partnerkredsen er fælles om en grænseoverskridende dansk-tysk kulturaftale.

Musik, kulturarv og fællesskaber over grænsen

Kulturaftalen har et særligt fokus på børn og unge, der gennem kunst, kultur og bevægelse skal bringes sammen i interessefællesskaber og få øjnene op for mulighederne i grænselandet. Kreative fællesskaber og fælles kulturarv er hovedoverskrifterne, der vil præge den fireårige kulturaftale. Selvom børn og unge kommer til at spille en stor rolle i kulturaftalens aktiviteter, er voksne også en vigtig fokusgruppe. Børn og unge har brug for at kunne spejle sig i de voksnes engagement og se det som naturligt i et grænseland at krydse grænsen for at opleve kultur.

To indsatsområder med hver sit fokus

Kulturaftalen har to indsatsområder, som tilsammen giver gode muligheder for kreativ udfoldelse og kulturelle samarbejder på tværs af grænsen.

1. Rum til fællesskab

Indsatsområdet vil indeholde tiltag, så særligt børn og unge fra grænselandet kan mødes og aktivt deltage i kulturelle, kreative og borgernære fællesskaber. Det skal ske i regi af kulturhuse, biblioteker eller museer, men også uddannelsesinstitutionerne vil være vigtige mødesteder. Der vil være talentspor inden for områderne musik og bevægelse.

Indsatsområdets mål:

1. Kulturaftalen som platform for kreative netværk
Der skal understøttes eksisterende og nye netværk og aktiviteter for, med og af borgerne på begge sider af grænsen med særligt fokus på involvering af børn og unge. Projekterne under kulturaftalen skal øge interaktionen mellem kulturinstitutionernes "traditionelle" brugere og nye brugere.
2. Aktive borgernære fællesskaber
Projekterne skal øge borgernes, særligt børns og unges, kendskab til og lyst til at deltage i kultur- og bevægelsestilbud i grænselandet, som kan understøtte mental og fysisk

sundhed.

3. Musikalske fællesskaber

Projekterne under indsatsområdet skal bringe børn, unge og voksne sammen i udviklende musikalske fællesskaber. Musikaktører på begge sider af grænsen bringer musikudøvere, både talenterne og bredden, sammen, og udvikler nye måder at interagere med deres netværk og publikum i grænselandet.

2. Fælles om kulturarv

Indsatsområdet omfatter initiativer, der skal styrke den kulturelle dannelse og viden om og engagement i grænselandets historie og kultur. Der vil især blive lagt vægt på den fælles kulturarv, den sproglige mangfoldighed samt arkitektur og design. Formidlingen skal være nytænkende og dermed bidrage til, at børn og unge engagerer sig i emnerne.

Indsatsområdets mål:

1. Kendskab til historien i grænselandet og formidling af den fælles kulturarv
Udvikling af nye formater og projekter med henblik på kulturel dannelse og aktiv involvering af børn og unge. Forskellige kulturaktører som f.eks. kunstnere og lokalhistoriske foreninger såvel som andre kulturaktører bliver opfordret til at udvikle nye tilgange til formidling af grænselandets kulturarv.
Kulturinstitutionernes samarbejder i grænseregionen fører til innovative, let tilgængelige formidlingsprojekter om regionens materielle og immaterielle kulturarv. Særligt målgrupperefokus er på børn og unge, der gennem kendskab til regionens mangfoldige og sammenhængende kulturarv bliver mere bevidste om historiske dilemmaer og betydningen heraf for deres nutidige og fremtidige dagligdag.
2. Sproglig mangfoldighed
Børn og unge i grænselandet udvikler en forståelse for den sproglige mangfoldighed gennem kulturelle kulturarvsprojekter.
3. Musikalsk kulturarv
Kunstnere og lokalhistoriske foreninger såvel som andre kulturaktører udvikler nye tilgange til grænselandets musikalske kulturarv og inddrager børn og unge aktivt i formidlingen.
4. Arkitektur og design i grænselandet
Gennem inddragelse af aktører inden for design og arkitektur skabes rammer for børn, unge og voksnes refleksion over design og arkitektur og grænselandets udvikling.

Netværksdannelse på området arkitektur, design og kulturarv skal skabe et rum for udveksling af viden og ideer til at bevare, udvikle og skabe opmærksomhed om arkitektur og design i grænselandet.

Projektaktiviteter løfter indsatsområderne

Hovedprojekter

I regi af kulturaftalen vil der blive gennemført to hovedprojekter, som skal favne alle syv partnerkommuner. Kulturaftalesekretariatet er tovholder for projekterne. De konkrete projekter vil blive fastlagt af projektpartnerskabet i første halvdel af 2021. Kulturforvaltninger, politikere og udvalgte kulturaktører vil få mulighed for at bidrage med idéer til projekterne.

Musiksamarbejdet

Under overskriften "musiksamarbejdet" vil danske og tyske musikskoler samt folkBALTICA Ensemblet udvikle musikken i grænselandet både i bredden og i forhold til talent. Derudover skal der arbejdes med formidlingen af vores fælles kulturarv gennem musikken og med en styrket inddragelse af publikum.

Talent og bevægelse

Aktiviteten bidrager til, at især børn og unge får større kendskab til og lyst til at deltage i kultur- og bevægelsestilbud i grænselandet, som kan understøtte mental og fysisk sundhed. Der vil bl.a. blive sat fokus på børn og unges muligheder for at udvikle deres talent inden for bevægelsesaktiviteter i det dansk tyske grænseland og på fællesskabets vigtighed for talentudviklingen. Et vigtigt element er derudover at styrke samarbejdet med skoler og ungdomsuddannelser.

Lokale forsøgsprojekter

Hver af de syv partnerkommuner skal gennemføre et lokalt forsøgsprojekt. Kommunen bestemmer selv projektet, men det er en forudsætning for støtte, at projektet er eksperimenterende, har en grænseoverskridende dimension og er til inspiration for det øvrige partnerskab.